

مدیران عامل محترم بانک های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست بانک، موسسات اعتباری
غیربانکی و بانک مشترک ایران ونزوئلا

با سلام و احترام

به پیوست تصویر مصوبه شماره ۱۳۲۸۶۵/ت/۵۶۴۸۴-هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۷ هیأت محترم وزیران با موضوع «آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت» جهت استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی ارسال می گردد. از آنجاییکه آیین نامه مذکور بعد از حدود بیست سال مورد بازنگری قرار گرفته، خواهشمند است دستور فرمایید هرگونه درخواست عاملیت انتشار اوراق مشارکت با لحاظ مدت زمان سی روز کاری تعیین شده برای بانک مرکزی در ماده ۳۰ آیین نامه، جهت بررسی به این بانک ارسال گردد. ۴۶۱۵۱۳۲/

مدیریت کل اعتبارات

اداره اعتبارات

سیدعلی اصغر میرمحمدصادقی شهرزاد دانشمندی

۲۸۱۷-۰۱

۳۲۱۵-۰۴

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۱۰/۸ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار و به استناد ماده (۱۳) قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - آیین نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- **قانون:** قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - و اصلاحات بعدی آن.

۲- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۳- **سازمان بورس:** سازمان بورس و اوراق بهادار.

۴- **سازمان برنامه:** سازمان برنامه و بودجه کشور.

۵- **طرح:** طرح های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سنواتی و طرح های سودآور تولیدی، ساختمانی و خدماتی که در مدت معینی پس از شروع بهره برداری علاوه بر تأمین هزینه های جاری و استهلاک سرمایه، سود متناسبی را نیز حاصل نماید.

۶- **اوراق مشارکت:** اوراق بهاداری که مطابق قوانین و با مجوز بانک مرکزی یا سازمان بورس، به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین و برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح های موضوع این آیین نامه منتشر و عرضه عمومی می گردد.

۷- **ناشر:** وزارت امور اقتصادی و دارایی (به نیابت از دولت)، شرکت های دولتی، شهرداری ها، مؤسسه ها، نهادهای عمومی غیردولتی، مؤسسه های عام المنفعه و شرکت های وابسته به دستگاه های مذکور و همچنین شرکت های سهامی عام و خاص و شرکت های تعاونی تولیدی.

۸- **دارنده اوراق:** مالک اوراق مشارکت که مالکیت آن توسط عامل / شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به ثبت رسیده است.

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۹- اوراق مشارکت قابل تعویض با سهام: اوراق مشارکتی که توسط شرکت‌های سهامی عام منتشر و دارنده اوراق در سررسید نهایی و یا مواعدی که در شرایط انتشار درج می‌شود، می‌تواند با سهام در تملک ناشر مربوط به سایر شرکت‌های پذیرفته‌شده در سازمان بورس یا بازارهای خارج از بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - تعویض نماید.

۱۰- اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام: اوراق مشارکتی که توسط شرکت‌های سهامی عام منتشر و در سررسید نهایی، زمان تحقق افزایش سرمایه و یا مواعدی که در شرایط انتشار درج می‌شود، به سهام شرکت‌های موضوع طرح اوراق مشارکت یا سهام ناشر تبدیل می‌شود.

۱۱- عامل: بانک یا نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه که از طرف ناشر حسب مورد با موافقت بانک مرکزی و یا سازمان بورس انتخاب می‌شود و به انجام امور مرتبط طبق قرارداد عاملیت مبادرت می‌ورزد.

تبصره - در صورت راه‌اندازی سامانه اوراق دولت، وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند با استفاده از سامانه مذکور، نسبت به واگذاری اوراق مشارکت فروش نرفته اقدام نماید.

۱۲- امین: شخص حقوقی که با موافقت بانک مرکزی / سازمان بورس از بین سازمان حسابرسی یا حسابرسان معتمد عضو جامعه حسابداران رسمی ایران انتخاب می‌شود.

۱۳- هیئت تشخیص: هیئتی مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بانک مرکزی.

۱۴- ضامن: شخص حقوقی فعال در بازارهای مالی (بانک‌ها، شرکت‌های تأمین سرمایه، بیمه و...) و تحت نظارت نهاد ناظر مربوط بوده که متعهد به پرداخت اصل و سود علی‌الحساب و سود تحقق‌یافته در سررسید و سایر تعهدات مربوط به اوراق مشارکت می‌باشد.

۱۵- تعاونی تولیدی: تعاونی‌هایی که مجوز تولید از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دارند.

ماده ۲- حداکثر میزان (سقف) اوراق مشارکت قابل انتشار برای طرح‌های موضوع ماده (۴) قانون حداکثر تا پایان خرداد هر سال توسط شورای پول و اعتبار تعیین و اعلام می‌شود. در صورت عدم اعلام شورای پول و اعتبار، سقف تعیین‌شده قبلی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۳- دارندگان اوراق مشارکت به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در سود حاصل از اجرای طرح مربوط شریک خواهند بود.

تبصره - دارندگان اوراق مشارکت ضمن خرید اوراق حق تقسیم دارایی‌های موضوع مشارکت را از خود سلب می‌نمایند.

ماده ۴- هر ورقه مشارکت نشان‌دهنده میزان قدرالسهم دارنده آن در مشارکت است. خریداران ضمن خرید اوراق مشارکت به ناشر وکالت می‌دهند تا به وکالت از طرف آنان نسبت به واریز وجوه به حساب سپرده سرمایه‌گذاری / حساب خزانه‌داری کل کشور / حساب‌های مفتوحه نزد بانک مرکزی (حسب مورد) در چهارچوب قوانین و مقررات جاری و مصرف وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

جهت اجرای طرح اقدام نماید. همچنین با انتقال اوراق مشارکت، به اختیار وکیل خدشه وارد نمی گردد و این رابطه تا سررسید و تسویه نهایی اوراق بین ناشر و دارندگان اوراق نافذ و معتبر است.

تبصره ۱- منابع حاصل از انتشار اوراق دولت به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود.

تبصره ۲- برداشت از حساب خزانه داری کل کشور / حساب خاص مفتوحه نزد بانک مرکزی در چهارچوب مفاد بند (ب) ماده (۱۷) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵ - و بند (الف) ماده (۲۰) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - و دستورالعمل اجرایی مربوط مجاز خواهد بود.

ماده ۵- مصرف وجوه حاصل از واگذاری اوراق مشارکت در غیر اجرای طرح، در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی محسوب خواهد شد.

ماده ۶- میزان اوراق مشارکت قابل انتشار برای هر یک از طرح های موضوع اوراق مشارکت (به استثنای طرح های عمرانی - انتفاعی دولت) با رعایت وضعیت مالی و اعتباری ناشر توسط بانک مرکزی یا سازمان بورس تعیین می شود.

تبصره - طرح های ارزی شده جهت انتشار اوراق مشارکت باید با تأیید عامل حداقل بیست درصد (۲۰٪) پیشرفت فیزیکی داشته باشند.

ماده ۷- نرخ سود علی الحساب و مقاطع پرداخت آن، مدت زمان مشارکت، حداقل میزان مشارکت ناشر، تاریخ و مراحل انتشار، تمدید مهلت عرضه و سایر شرایط عرضه اوراق مشارکت به پیشنهاد ناشر، با موافقت بانک مرکزی / سازمان بورس با توجه به شرایط بازار پول و سرمایه تعیین می شود.

ماده ۸- ناشر نسبت به افتتاح حساب موضوع ماده (۴) این آیین نامه برای طرح بدون امکان حق برداشت صرفاً برای مدت محدود و با مجوز بانک مرکزی / سازمان بورس به منظور واریز وجوه ناشی از فروش اوراق مشارکت اقدام می نماید. پس از فروش صد درصد (۱۰۰٪) اوراق مشارکت منتشر شده در مدت مقرر، بانک مرکزی / سازمان بورس اجازه برداشت از وجوه جمع آوری شده را به ناشر خواهد داد و حسب مورد سود متعلق به حساب های یاد شده به عنوان درآمدهای جانبی طرح منظور می شود.

ماده ۹- در صورت عدم فروش صد درصد (۱۰۰٪) اوراق مشارکت منتشر شده در مدت مقرر بانک مرکزی / سازمان بورس باید از طریق تمدید مهلت فروش یا طرق دیگر چگونگی تأمین کسری منابع مورد نیاز طرح را توسط ناشر تعیین نماید. در صورت عدم تأمین کسری منابع توسط ناشر طی مهلت مقرر، بانک مرکزی / سازمان بورس ضمن ابطال اوراق نسبت به صدور دستور استرداد وجوه دارندگان اوراق مشارکت ظرف یک هفته به عامل اقدام خواهد نمود. در این صورت عامل متعهد است اصل و سود متعلق به حساب سپرده سرمایه گذاری ناشر نزد عامل را به دارندگان اوراق عودت نماید. سایر هزینه های مالی ناشی از ابطال به عهده ناشر است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۰- حداکثر مهلت تمدید زمان عرضه مجدد برای اوراق بودجه‌ای مطابق با مهلت جذب اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای و مالی در هر سال موضوع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۷۹- و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

تبصره - به منظور هماهنگی بیشتر در شرایط انتشار و نیز به تعویق نیفتادن بیش از حد اجرای طرح‌های موضوع مشارکت، مهلت مذکور برای اوراق غیربودجه‌ای نیز متناسب با اوراق بودجه‌ای تعیین می‌گردد.

ماده ۱۱- ناشر مکلف است ظرف دو ماه پس از سررسید نهایی اوراق مشارکت نسبت به تهیه و ارسال صورت‌های مالی همراه با محاسبه سود قطعی طرح به امین اقدام نماید. اظهارنظر در خصوص سود قطعی دوران مشارکت ظرف سه ماه پس از دریافت صورت‌های مالی توسط امین طرح انجام شده و به بانک مرکزی/ سازمان بورس جهت تأیید ارسال خواهد شد.

تبصره ۱- در خصوص اوراق مشارکت دولت، وظیفه تهیه و ارسال صورت‌های مالی و محاسبه سود قطعی طرح بر عهده دستگاه اجرایی مجری طرح عمرانی با تأیید سازمان برنامه خواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که سود قطعی دوران مشارکت فراتر از سود علی‌الحساب پرداخت شده باشد، ناشر موظف به پرداخت مابه‌التفاوت آن حداکثر طی دو ماه پس از ابلاغ بانک مرکزی/ سازمان بورس می‌باشد. در شرایط انتشار اوراق مشارکت ترتیبی اتخاذ شود تا در صورتی که سود قطعی کمتر از سود علی‌الحساب باشد مابه‌التفاوت به حساب ناشر منظور گردد.

ماده ۱۲- اعطای هرگونه امتیازی از سوی ناشر به دارندگان اوراق مشارکت از جمله اختیار تعویض با سهام و یا تبدیل اوراق مشارکت به سهام و تخفیفات فروش منوط به موافقت بانک مرکزی/ سازمان بورس می‌باشد.

تبصره ۱- اعطای این گونه امتیازات از جمله تعهداتی به حساب می‌آید که باید به موقع ایفا گردد و تأخیر یا عدم اعطای آن مشمول وجه التزامی متناسب با خسارت ناشی از تأخیر زمانی و افزایش قیمت خواهد بود.

تبصره ۲- وجه التزام در زمان انتشار توسط ناشر پیشنهاد و از سوی نهاد ناظر تأیید می‌گردد. نظارت بر حسن اجرای این ماده بر عهده امین می‌باشد.

ماده ۱۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت در چهارچوب قوانین و مقررات نسبت به انتشار اوراق مشارکت اقدام می‌نماید.

ماده ۱۴- بازخرید قبل از سررسید اوراق مشارکت (به غیر از اوراق مشارکت بانک مرکزی) توسط بانک‌ها ممنوع می‌باشد. کلیه معاملات ثانویه اوراق مشارکت صرفاً از طریق بورس و یا بازار خارج از بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- و طبق ضوابط سازمان بورس انجام می‌پذیرد و معاملات این اوراق خارج از بازارهای یادشده ملغی و بلااثر است.

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - بانکها با موافقت بانک مرکزی نسبت به انجام معاملات ثانویه اوراق مشارکت از طریق بازار سرمایه اقدام می نمایند.

ماده ۱۵ - هزینه های مربوط به عاملیت، ضمانت، امین، تعهدپذیره نویسی، بازارگردانی و امحا و سایر هزینه های مرتبط با انتشار اوراق مشارکت به تشخیص بانک مرکزی / سازمان بورس، از محل منابع داخلی ناشر محاسبه و تأمین می شود.

تبصره ۱ - هزینه های مذکور جزء آورده ناشر نبوده و منجر به افزایش سهم الشرکه ناشر نمی شود و در زمان محاسبه سود قطعی مشارکت به عنوان هزینه های قابل قبول طرح محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲ - در مورد اوراق مشارکت دولت هزینه های مذکور حسب مورد از محل منابع داخلی ناشر و یا ردیف های مربوط در قوانین بودجه سنواتی تأمین می شود.

فصل دوم: وظایف

الف - وظایف ناشر

ماده ۱۶ - ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) موظف است پس از اخذ موافقت اولیه از بانک مرکزی، گزارش توجیهی فنی - اقتصادی و مالی طرح خود را به همراه مستندات مورد نیاز به عامل ارایه نماید. در ارتباط با اوراق مشارکتی که با مجوز سازمان بورس انتشار می یابد در چهارچوب ضوابط آن سازمان عمل می شود.

تبصره - در مورد طرح های عمرانی - انتفاعی دولت، مطابق بند (ث) این فصل عمل خواهد شد.

ماده ۱۷ - ناشر پس از اخذ مجوز انتشار اوراق مشارکت باید مراتب را به اطلاع عموم برساند. متن اطلاعیه انتشار باید قبلاً مورد تأیید بانک مرکزی / سازمان بورس قرار گرفته باشد.

ماده ۱۸ - ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) موظف به ایفای کلیه تعهدات مقرر در قرارداد منعقدشده بین بانک مرکزی / سازمان بورس و امین که قبلاً به اطلاع وی رسانده شده است از جمله پرداخت حق الزحمه انجام خدمات امین می باشد.

تبصره - اوراق مشارکت دولت از مفاد این ماده مستثنی است.

ماده ۱۹ - ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) موظف است بلافاصله پس از فروش اوراق، سامانه حسابداری مطابق با استانداردهای مورد قبول سازمان حسابرسی را در مورد طرح مورد نظر به طور جداگانه و خارج از سایر عملیات در فعالیت های خود، ایجاد و به مورد اجرا گذارد.

ماده ۲۰ - ناشر موظف است اطلاعیه حاوی گزارش وضعیت مالی و عملکرد اجرایی طرح را همراه اظهار نظر امین، پس از کسب مجوز انتشار اطلاعیه از بانک مرکزی / سازمان بورس، حداقل هر شش ماه یا در مقاطعی که توسط بانک مرکزی / سازمان بورس تعیین می شود، از طریق یکی از روزنامه های کثیرالانتشار یا درگاه الکترونیکی خود منتشر نماید.

تبصره - در خصوص اوراق مشارکت دولت، این وظیفه بر عهده دستگاه مجری طرح عمرانی خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۲۱- ناشر مکلف به بازپرداخت اصل و سود متعلق به اوراق و کلیه تعهدات موضوع ماده (۱۲) این آیین نامه می باشد.

تبصره ۱- روابط بین ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) و ضامن براساس قراردادی که فی مابین آنها منعقد می شود، تعریف می شود. ضامن مکلف به ارایه تأییدیه نهاد ناظر می باشد.

تبصره ۲- در صورت عدم ایفای تعهد در سررسید از سوی ناشر، ضامن موظف است طبق قراردادی که بین عامل و ضامن منعقد گردیده نسبت به تأمین منابع لازم برای پرداختها و تعهدات مذکور در سررسید اقدام نماید. اوراق مشارکت دولت از مفاد این تبصره مستثنی است.

تبصره ۳- هرگونه تأخیر در انجام تعهدات این ماده از سوی ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) یا ضامن مشمول پرداخت وجه التزام تأخیر تأمین منابع به میزان یک و نیم (۱/۵) برابر سود روزشمار اوراق به تناسب مدت تأخیر خواهد شد.

ماده ۲۲- ناشر ملزم به تکمیل طرح در زمان مقرر مطابق با برنامه زمان بندی گزارش توجیهی ارایه شده می باشد. چنانچه براساس گزارش امین، عدم تکمیل به موقع طرح و یا افزایش هزینه های طرح ناشی از قصور ناشر در اجرای طرح بوده و منجر به کاهش سود قطعی با فرض تحقق اهداف پیش بینی شده در گزارش توجیهی شود، مابه التفاوت از محل کاهش سهم سود ناشر با نظارت امین محاسبه و جبران می شود.

ماده ۲۳- هرگونه افزایش هزینه های طرح که طی دوران مشارکت از محل منابع ناشر تأمین می شود، منجر به کاهش سهم الشرکه دارندگان اوراق نمی شود.

تبصره- هر میزان از افزایش هزینه های طرح که به تأیید امین ناشی از تغییر شرایط اقتصادی و تغییر مقررات و غیره باشد، به عنوان آورده ناشر محاسبه می شود.

ماده ۲۴- در مورد اوراق مشارکتی که مجوز انتشار آن از سوی بانک مرکزی صادر می شود ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) باید درخواست خود را به همراه مدارک و اطلاعات زیر به عامل تسلیم نماید. در ارتباط با اوراق مشارکتی که با مجوز سازمان بورس انتشار می یابد در چهارچوب ضوابط آن سازمان عمل می شود:

۱- گزارش توجیهی فنی - اقتصادی و مالی طرح مشمول قانون به استثنای طرح های عمرانی - انتفاعی دولت جهت بررسی و تأیید و قبولی تصدی عاملیت آن (گزارش توجیه فنی - اقتصادی و مالی طرح های عمرانی - انتفاعی دولت باید به سازمان برنامه ارایه شود).

۲- گزارش حسابرسی و صورت های مالی ناشر (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی) برای دو سال متوالی جهت ارزیابی ساختار مالی ناشر.

۳- پیشنهادها درخصوص میزان، تاریخ، شرایط و مراحل انتشار اوراق مشارکت.

۴- تصویب نامه مجمع عمومی یا شورای عالی شرکت های متقاضی (ناشر) مبنی بر موافقت با انتشار اوراق مشارکت و تعیین محل بازپرداخت اصل و سود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۵- رایه تعهدنامه‌ای مبنی بر پذیرش و رعایت مفاد قانون و آیین‌نامه اجرایی و دستورالعمل آن.
  - ۶- موافقت‌نامه‌های مجمع عمومی ناشر (شرکت‌های سهامی عام) در مورد تبدیل یا تعویض اوراق مشارکت با سهام و رایه شرایط و نحوه تبدیل و تعویض آنها.
  - ۷- معرفی ضامن و قبولی آن از سوی عامل (به استثنای وزارت امور اقتصادی و دارایی).
  - ۸- تأییدیه بخش حقوقی شرکت متقاضی انتشار (ناشر) قبل از تصویب هیئت مدیره مربوط مبنی بر بلامعارض بودن املاک و زمین‌های طرح.
  - ۹- رایه مصوبه‌های شورای اسلامی شهر، بودجه عمرانی شهر و کمیسیون طرح تفصیلی موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران - مصوب ۱۳۵۱- و اصلاحات بعدی آن، در مورد اوراق مشارکت شهرداری‌ها.
  - ۱۰- تعیین تکلیف کلیه بدهی‌های غیرجاری شرکت متقاضی انتشار (ناشر) به شبکه بانکی.
  - ۱۱- گزارش بازرس قانونی شرکت (ناشر).
  - ۱۲- ابلاغیه بودجه منابع و مصارف شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها.
  - ۱۳- سایر مدارک و مستندات به تشخیص بانک مرکزی.
  - ماده ۲۵- امور مربوط به مشاوره، پذیره‌نویسی، تعهد پذیره‌نویسی و بازارگردانی با موافقت بانک مرکزی/سازمان بورس صرفاً از طریق نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- صورت می‌گیرد.
  - ماده ۲۶- اطلاعات مربوط به حقوق دارندگان اوراق مشارکت از جمله مواد (۹) و (۱۱) باید از سوی ناشر و از طریق رسانه‌های جمعی (نوشتاری، گفتاری، تصویری) یا درگاه الکترونیکی ناشر یا عامل جهت اطلاع عموم اعلام شود.
  - تبصره- در خصوص اوراق مشارکت دولت، این وظیفه بر عهده دستگاه اجرایی مجری طرح عمرانی یا امین (حسب مورد) خواهد بود.
- ب- وظایف عامل**
- ماده ۲۷- عامل موظف است ظرف یک ماه گزارش توجیهی فنی-اقتصادی و مالی طرح‌های رایه‌شده از سوی ناشر را (به غیر از طرح‌های عمرانی - انتفاعی دولت) به همراه سایر مدارک و مستندات وفق مقررات بانک مرکزی/سازمان بورس مورد بررسی قرار داده و در صورت تأیید به بانک مرکزی/سازمان بورس ارسال نماید.
  - تبصره- عامل، نسبت به اصالت مدارک و صحت و سقم اطلاعات و محاسبات مربوط به گزارش توجیهی ارسالی مسئول است.
  - ماده ۲۸- عامل موظف است اوراق مشارکت را برای فروش، عرضه عمومی نموده و وجه اصل اوراق و سود علی‌الحساب آن را با رعایت ماده (۲۲) این آیین‌نامه در سررسیدهای مقرر به دارنده اوراق پرداخت نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۲۹- عامل موظف است با رعایت مواد (۳) و (۱۲) این آیین نامه، در صورت وجود مازاد سود قطعی نسبت به سود علی الحساب اوراق مشارکت، پس از تأیید بانک مرکزی / سازمان بورس به دارنده اوراق پرداخت نماید.

پ- وظایف بانک مرکزی / سازمان بورس

ماده ۳۰- بانک مرکزی / سازمان بورس در صورت تأیید گزارش توجیهی فنی - اقتصادی و مالی طرح های مشمول قانون که از طرف عامل ارایه می شود، با در نظر داشتن شرایط انتشار اوراق مشارکت، مجوز لازم را ظرف سی روز کاری از تاریخ دریافت گزارش در چهارچوب این آیین نامه صادر می نماید.

ماده ۳۱- بانک مرکزی / سازمان بورس به منظور حصول اطمینان از بازپرداخت اصل وجه اوراق مشارکت در سررسید و پرداخت سودهای متعلق به آن (به استثنای اوراق دولت)، ضامن را ملزم به تأمین وثایق کافی نزد عامل می نماید.

ماده ۳۲- بانک مرکزی / سازمان بورس وظایف و اختیارات امین (به استثنای سازمان برنامه)، میزان حق الزحمه خدمات مربوط، ترتیب پرداخت آن و همچنین عزل وی در صورت قصور از انجام وظایف محوله را طی قرارداد منعقدشده با وی تعیین می نماید.

ماده ۳۲- در صورتی که گزارش امین حاکی از عدم اجرای مفاد قانون و آیین نامه اجرایی آن از سوی ناشر باشد و ناشر نسبت به رفع به موقع آن اقدام ننماید، بانک مرکزی / سازمان بورس به تشخیص خود می تواند در ارایه خدمات پولی و مالی به ناشر در بازار پول و سرمایه محدودیت های لازم را اعمال نماید.

تبصره- در صورت احراز ماده (۵) این آیین نامه حسب گزارش امین طرح، مراتب از سوی بانک مرکزی / سازمان بورس به مراجع قضایی منعکس می شود.

ت- وظایف امین

ماده ۳۳- امین مکلف است، نسبت به رعایت مقررات و ضوابط حاکم بر معاملات ناشر در طرح و همچنین انطباق معاملات انجام شده با ضوابط و مقررات مربوط رسیدگی و اظهارنظر نماید. همچنین امین مکلف است ظرف مدتی که به موجب قرارداد منعقدشده با بانک مرکزی / سازمان بورس تعیین می شود، نسبت به کفایت روش های حسابداری ناشر در چهارچوب استانداردها در طرح رسیدگی و اظهارنظر نماید.

ماده ۳۴- امین موظف است به منظور حفظ منافع دارندگان اوراق مشارکت و حصول اطمینان از صحت عملیات ناشر در طرح، نسبت به مصرف وجوه، نحوه نگهداری حساب ها و صورت های مالی و عملکرد اجرایی و حسب مورد گزارش فنی طرح به موجب قرارداد منعقدشده، مستمراً رسیدگی و اظهارنظر نموده و گزارش های مربوط را حداکثر هر شش ماه یکبار، به بانک مرکزی / سازمان بورس ارایه دهد. برای ارایه گزارش فنی لازم است امین از شرکت های دارای رتبه و تخصص مورد تأیید سازمان برنامه استفاده نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۳۵- وظایف امین در مورد طرح‌های عمرانی - انتفاعی دولت بر عهده سازمان برنامه می‌باشد.

ث - وظایف وزارت امور اقتصادی و دارایی (ناشر اوراق دولت) و سازمان برنامه

ماده ۳۶- سازمان برنامه موظف است جهت تأمین منابع مالی طرح‌های عمرانی - انتفاعی دولت

میزان اوراق مشارکت مورد نظر را در لوایح بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.

ماده ۳۷- گزارش توجیهی فنی - اقتصادی و مالی طرح‌های عمرانی - انتفاعی دولت باید از طریق

دستگاه اجرایی مجری طرح، به سازمان برنامه ارایه شود. سازمان برنامه گزارش مزبور را همراه با

نظرات کارشناسی خود ظرف یک ماه در هیئت تشخیص مطرح می‌نماید. هیئت تشخیص حداکثر

ظرف یک ماه نظر قطعی خود را از طریق سازمان برنامه به دستگاه‌های اجرایی اعلام می‌نماید.

طرح‌های عمرانی - انتفاعی دولت که به تأیید هیئت تشخیص رسیده باشد توسط سازمان برنامه در

لایحه بودجه سال آینده با علامت مشخص درج خواهد شد.

تبصره - انتشار اوراق مشارکت به منظور تأمین منابع لازم برای اجرای طرح‌های عمرانی - انتفاعی

دولت، مندرج در قوانین بودجه سنواتی که مجری آنها شرکت‌های دولتی و یا شهرداری‌ها می‌باشند نیز

مشمول حکم این ماده می‌باشند.

ماده ۳۸- تضمین بازپرداخت اصل و سود علی‌الحساب و سود تحقق یافته اوراق مشارکت طرح‌های

عمرانی - انتفاعی دولت توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل اعتبارات ردیف‌های خاصی که

توسط سازمان برنامه به همین منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، به عمل خواهد آمد.

همچنین تسویه کلیه تعهدات این اوراق در سررسید، در اولویت تخصیص و پرداخت می‌باشد و

خزانه‌داری کل کشور موظف است در صورت عدم دریافت تخصیص در موعد مقرر نسبت به تأمین و

پرداخت مبالغ مربوط در قالب تنخواه‌گردان اقدام کند. این حکم تا زمان تسویه اوراق یادشده به قوت

خود باقی است.

فصل سوم: اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام و یا تعویض با سهام

ماده ۳۹- شرکت‌های سهامی عام پذیرفته‌شده نزد بورس و یا بازارهای خارج از بورس موضوع

قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - با رعایت ضوابط مربوط می‌توانند

اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام و یا تعویض با سهام منتشر نمایند.

ماده ۴۰- ناشر موظف است در مورد اوراق مشارکت قابل تعویض با سهام حداقل به میزان سهام

تعهدشده در اوراق مزبور، موجودی سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده نزد بورس و یا بازارهای خارج از

بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - را تا سررسید نهایی

اوراق نگهداری نماید.

ماده ۴۱- در مورد اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت مربوط به

پیشنهاد هیئت مدیره و گزارش خاص بازرس یا بازرسان شرکت اجازه انتشار اوراق مشارکت را صادر

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

نموده و شرایط و مهلتی را که طی آن دارندگان این گونه اوراق مشارکت خواهند توانست اوراق خود را به سهام شرکت تبدیل کنند، تعیین و اختیار افزایش سرمایه را به هیئت مدیره خواهد داد.

ماده ۴۲- در مورد ماده (۴۱) این آیین نامه، هیئت مدیره شرکت براساس تصمیم مجمع عمومی مذکور در همان ماده در پایان مهلت مقرر معادل مبلغ اسمی بازپرداخت نشده اوراق مشارکتی که جهت تبدیل به سهام شرکت عرضه شده است، سرمایه شرکت را افزایش داده و پس از ثبت این افزایش در مرجع ثبت شرکتها سهام جدید صادر خواهد کرد و به دارندگان اوراق مذکور معادل مبلغ بازپرداخت نشده اوراقی که به شرکت تسلیم کرده اند سهم خواهد داد.

ماده ۴۳- از تاریخ تصمیم مجمع عمومی در ماده (۴۱) این آیین نامه تا سررسید نهایی اوراق مشارکت یا زمان تحقق افزایش سرمایه موضوع اوراق مشارکت، شرکت نمی تواند اوراق مشارکت جدید قابل تبدیل به سهام منتشر کند، در صورتی که شرکت نسبت به کاهش یا افزایش سرمایه یا بازخرید سهام اقدام نماید، یا اقدام به تقسیم اندوخته کند یا در نحوه تقسیم منافع تغییراتی بدهد. موارد فوق شامل سهامی که دارندگان اوراق مشارکت در نتیجه تبدیل اوراق خود دریافت می دارند نیز می شود، دارندگان این گونه اوراق مشارکت از همان موقع انتشار اوراق مذکور، سهامدار شرکت محسوب می شوند.

ماده ۴۴- از تاریخ تصمیم مجمع عمومی در ماده (۴۱) این آیین نامه تا سررسید نهایی اوراق مشارکت یا زمان تحقق افزایش سرمایه موضوع اوراق مشارکت، صدور سهام جدید در نتیجه انتقال اندوخته سرمایه و به طور کلی دادن سهم یا تخصیص یا پرداخت وجه به سهامداران تحت عناوینی از قبیل جایزه یا منافع انتشار سهام ممنوع خواهد بود مگر آن که حقوق دارندگان اوراق مشارکت که متعاقباً اوراق خود را به سهام شرکت تبدیل می کنند به نسبت سهامی که در نتیجه تبدیل مالک می شوند، حفظ شود. به این منظور، شرکت باید تدابیر لازم را اتخاذ کند تا دارندگان اوراق مشارکت که متعاقباً اوراق خود را به سهام شرکت تبدیل می کنند بتوانند به نسبت و تحت همان شرایط حقوق مالی مذکور را استیفا نمایند.

ماده ۴۵- با تصویب مجمع عمومی فوق العاده شرکت مبنی بر انتشار اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام، حق تقدم سهامداران فعلی شرکت، منتفی خواهد بود.

ماده ۴۶- شرایط مشارکت و ترتیب تبدیل و یا تعویض اوراق مشارکت به سهام باید در ویژگی های آن قید شود. تبدیل و تعویض اوراق مشارکت به سهم منوط به درخواست دارنده اوراق است.

فصل چهارم: سایر مقررات

ماده ۴۷- ناشر موظف به انجام سایر تعهداتی است که به هنگام فروش اوراق، پذیرفته و مورد تأیید بانک مرکزی / سازمان بورس نیز قرار گرفته است.

ماده ۴۸- طرفین قراردادهای موضوع این آیین نامه در صورت بروز موارد عدم توافق با رعایت قوانین می توانند داور تعیین نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۴۹- اوراق مشارکت موضوع این آیین نامه می تواند به عنوان وثیقه توسط دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و بانک ها مورد پذیرش قرار گیرد.

ماده ۵۰- صدور مجوز انتشار اوراق مشارکت متضمن قبولی عاملیت توسط عامل، اجرای طرح از سوی ناشر مطابق با گزارش توجیهی ارسالی از سوی عامل و انعقاد قرارداد امین، به منزله قبول کلیه آثار، تعهدات و مسئولیت های ناشی از مقررات این آیین نامه می باشد.

ماده ۵۱- تصویب نامه شماره ۳۱۲۴۲/ت/۱۹۹۶ هـ مورخ ۱۳۷۷/۶/۹ و اصلاحات بعدی آن لغو می شوند.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور
ص

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.